Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	**Вид оценка:**	Частична
Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс (НК)	**Становище по ред:**	Единствено съгласуване
	Дата:	14.2.2023 г. X 04.04-17/14.02.2023г. Signed by: Miroslava Vasileva Dokova
	В отговор на №:	91-00-183/22/07.02.2023 г.
	Институция:	Министерство на правосъдието
Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 2, б. . от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА)	

I. По законодателната инициатива:

С Решение № 693 на Министерския съвет от 21 септември 2022 г. и с Решение № 819 от 24 октомври 2022 г. са одобрени 2 законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс (НК), със сигнатура в системата на Народното събрание, съответно с № 48-202-01-3 от 24 октомври 2022 г. и с № 48-202-01-15 от 25 октомври 2022 г. Поддържаме становището, че предлагането за одобрение от Министерския съвет на три законопроекта за изменение и допълнение в един действащ кодекс в рамките на по-малко от шест месеца, преди първата промяна да е влязла в сила, е в пълно противоречие с добрите практики по планиране на нормотворческата дейност.

Подобен подход не следва да се прилага особено по отношение на НК, тъй като кодексът е сред нормативните актове, при които е констатирана трайна тенденция за чести промени (27 промени за периода 2014 – 2021 г., Годишен доклад за извършване на оценка на въздействието през 2021 г., стр. 15).

Извършената справка в системата на Народното събрание показва, че в рамките на 48-то Народно събрание са внесени 11 законопроекта за промени в НК, като 2 са от Министерския съвет (цитираните по-горе със сигнатура в системата с № 48-202-01-3 от 24 октомври 2022 г. и с № 48-202-01-15 от 25 октомври 2022 г.) и 9 са от народни представители (с № 48-354-01-27, 48-254-01-102, 48-254-01-97, 48-254-01-71, 48-254-01-73, 48-254-01-69, 48-254-01-58, 48-254-01-31, 48-254-01-28).

Основни показатели за качеството на уредбата са нейната стабилност и предвидимост, което изключва честите ѝ промени. Във връзка с това и като реална мярка за приемане на по-качествено законодателство, а в конкретния случай – и за преодоляване на трайната тенденция за чести промени в НК, предлагаме МП да обедини в един законопроект всички свои инициативи по отношение на НК след месец август 2022 г., които не са разгледани и приети от Народното събрание.

Предлагаме също да бъде извършен преглед и на внесените от народни представители законопроекти в периода, като по преценка, и в случай че има предложения, съвпадащи с приоритетите на МП в областта на наказателната политика, те също да бъдат включени в общия законопроект.

В съответствие с предложението ни за изработване на общ законопроект за изменение и допълнение на НК, напомняме, че особено важна част от подготовката на всяка законодателна инициатива е съобразяването ѝ с политиката в областта и с предвидените мерки за реализиране на тази политика. Във връзка с това смятаме, че ако се приеме предложението ни за изработване на общ законопроект за изменение и допълнение на НК, той следва да отчита и да е насочен и към изпълнението на съответните относими мерки в областта (които предстои да бъдат изпълнени, които не са изпълнени в срок и/или друго, като например изпълнението на мерки от Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021 – 2027 г.) и Пътна карта към нея, в приоритет 2 „Противодействие на корупционните престъпления“, мярка 1 и т.н.).

II. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“:

Изложението в раздел 1 следва да отговори на няколко основни въпроса, а именно - какъв е проблемът/проблемите, какви са същността и мащабите му, какви са причините за възникване на проблема/проблемите, кои са пряко засегнатите от проблема страни и/или обществени отношения, какви са/биха били негативните последици, ако проблемът продължи да съществува, какво е желаното положение и как би следвало да се постигне.

В представената частична предварителна оценка на въздействието проблем е описан, без да е ясно какъв е реално. Видно от изложеното в оценка, проблемът може да бъде свързан евентуално с констатирана непълнота в уредбата и съответно – с необходимостта от включването на някои нови престъпни състави, които да отговарят на променените технологични реалности и на новите опасности за правата и интересите на гражданите и техните образувания, по повод злонамереното използване на информационни и комуникационни технологии (и/или друго). Проблемът например може да бъде изведен и като се отговори на въпроса до какво води липсата на уредба (и/или друго).

След краткото дефиниране на проблема/проблемите предлагаме, преди описанието на проблема/проблемите, да се посочат конкретно кои са пряко засегнатите от проблема страни и обществени отношения, както и да се включат налични статистически данни и/или друга относима информация относно мащабите на проблема (например как е констатиран, описание на казуси, административна практика, съдебна практика и др.). След това предлагаме в хода на представянето, с оглед на дефинирания проблем, да се очертаят и какви са/биха били негативните последици, ако проблемът продължи да съществува, какво е желаното положение и обобщено - как би следвало да се постигне.

При структуриране на информацията в този раздел препоръчваме да се използват насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието.

III. Относно раздел 2 „Цели“:

Необходимо е да бъдат определени цели, които съответстват на проблема/проблемите (включително след дефинирането на проблема съгласно препоръката от т. 1 от настоящото становище). Към момента проблем, цел и евентуален вариант на действие съвпадат, като нито

при дефиниране на проблема, нито при определяне на целите е ясно как са използвани насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието за дефиниране на проблем и за определяне на цели.

Определените цели следва да са измерими, за да бъдат отправна точка при извършването на последваща оценка на въздействието на закона. Потенциалните цели например могат да бъдат свързани с изпълнение на стратегическите цели в областта, с ограничаване на т.нар. „онлайн пиратство“, намаляване на дела на посегателствата срещу защитени обекти на авторско или сродно на него право и др.

При определяне на целите също препоръчваме да се използват насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието.

IV. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни“:

Предлагаме за всяка от групите заинтересовани страни и органи да се включи кратка информация относно ролята и ангажиментите им в разглежданите процеси и брой, където е възможно. Предлагаме също кръгът от заинтересовани и засегнати страни и органи с ангажименти да се разшири с включване на например отделно на МК, МЕУ, ДАЕУ, както и на отделна група на неправителствени и други организации с интереси в областта и т.н.

За определяне на максимално широк кръг на заинтересованите и засегнати страни може да се използват насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието.

V. Относно раздел 4 „Варианти на действие. Анализ на въздействията“:

Напомняме, че варианти за действие следва бъдат разгледани по всеки проблем (след дефинирането им в раздел 1 от оценката). В случай че съответният вариант на действие ще засегне съществуващи режими и услуги, дейността на регистри и/или се създава нов регистър, въвежда се такса и/или се променя съществуваща, предвиждат се административни наказания – това също е необходимо да се опише и/или да се посочи изрично, че съответният вариант не засяга изброените дейности.

Видно от изложеното в оценката, Вариант 2 включва и промени в други закони. Във връзка с това напомняме, че въздействията от вариантите следва да се разглеждат и по отношение на всички предложени нормативни промени (не само в НК, а и в другите посочени закони), както и по групи засегнати и заинтересовани страни (във връзка с всички предложени промени) и при всички варианти.

За правилно структуриране на информацията в този раздел по отношение на вариантите за действие предлагаме да се използват насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието.

VI. Относно раздел 5 „Сравняване на вариантите“:

След формулиране на конкретни проблеми в раздел 1 и измерими цели в раздел 2 от оценката, предлагаме и целите в този раздел да се актуализират в съответствие с целите от раздел 2.

VII. Относно раздел 11 „Информационни източници“:

В случай че при извършване на оценката са използвани източници (различни от нормативната уредба), които са достъпни в интернет, предлагаме в този раздел да се включат хиперлинкове към тези източници.

VIII. Относно извършване на последваща оценка на въздействието:

За осигуряване на проверката на съотношението между формулираните цели и постигнатите резултати е необходимо в заключителните разпоредби на законопроекта да бъде посочено в какъв срок ще бъде извършена последваща оценка на въздействието на закона и кой е компетентният орган, който ще организира нейното извършване.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието, се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

14.2.2023 г.

X

Signed by: Nikolina Stoyanova Stoyanova
(НИКОЛИНА СТОЯНОВА)